

Tlačová správa

Luxemburg 6. júna 2019

EÚ potrebuje viac veternej a slnečnej energie, aby splnila ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, upozorňujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov musí EÚ prijať významné opatrenia na výrobu väčšieho objemu elektriny z veternej a slnečnej energie a na splnenie svojich cieľov týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov. Podľa audítorov zažila veterná a slnečná energia od roku 2005 silný rast, ktorý sa však od roku 2014 spomaľuje. Komisia by mala naliehať na členské štáty, aby podporovali ďalšie nasadzovanie – organizovaním aukcií na pridelenie dodatočných kapacít energie z obnoviteľných zdrojov, podporou zapájania občanov a zlepšovaním podmienok pre nasadzovanie. Audítori zároveň upozorňujú, že polovica členských štátov bude čeliť vážnej výzve v snahe splniť svoje ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanovené na rok 2020.

EÚ chce do konca roka 2020 vyrábať pätinu svojej energie z obnoviteľných zdrojov na účely elektriny, vykurovania a chladenia a na použitie v doprave. V rokoch 2005 až 2017 sa podiel obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe elektriny v EÚ zdvojnásobil z približne 15 % na takmer 31 %. Sektory veternej a slnečnej fotovoltaickej energie predstavujú v súčasnosti najväčší podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov a vďaka klesajúcim nákladom sú čoraz vyrovnejšou alternatívou k spaľovaniu fosílnych palív.

Audítori posúdili pokrok, ktorý dosiahla EÚ a členské štáty pri plnení cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Navštívili Nemecko, Grécko, Španielsko a Poľsko, aby preskúmali, či bola finančná podpora na výrobu elektriny z veternej a slnečnej energie účinná.

Audítori zistili, že dotácie v počiatočných systémoch podpory boli v niekoľkých prípadoch nadmerné, čo viedlo k vyšším cenám elektriny alebo vyšším štátnym deficitom. Po roku 2014,

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

keď členské štáty konečne podporu obmedzili, aby znížili záťaž na spotrebiteľov a štátne rozpočty, bola dôvera investorov oslabená a trh sa spomalil.

„Členské štáty stimulovali investície do veternej a slnečnej energie, avšak spôsob, akým znížili podporu, odradil potenciálnych investorov a spomalil nasadzovanie nových zdrojov,“ uviedol George Pufan, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Spomalenie prechodu na elektrinu z obnoviteľných zdrojov znamená, že nie je isté, že sa splní cieľ EÚ na rok 2020.“

Organizovanie aukcií, na ktorých sa pridružuje dodatočná kapacita pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a stanovuje cena ponuky, a podpora zapojenia občanov do tzv. zelenej ekonomiky, má podľa audítorov zásadný význam pre zvýšenie investícií. Okrem toho sú potrebné aj dodatočné zlepšenia podmienok účasti na trhu s energiou z obnoviteľných zdrojov, vrátane odstránenia obmedzujúcich pravidiel územného plánovania, zdĺhavých administratívnych postupov a nedostatkov prenosovej sústavy.

Audítori tiež zistili, že polovica členských štátov sa už na konci roku 2017 priblížila k splneniu svojich národných cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020, upozorňujú však, že zvyšná polovica bude musieť vyvinúť značné ďalšie úsilie, ak má svoje ciele na rok 2020 dosiahnuť. Audítori vyjadrili obavy, či snahy výkonnejších krajín v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov budú dostatočné na to, aby vykompenzovali výsledky menej výkonných krajín, aby sa tak naplnil celkový cieľ EÚ na úrovni 20 %.

Audítori uvádzajú, že súčasné pravidlá nezabezpečujú včasné vykazovanie pokroku v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a Komisia nie je oprávnená riešiť pomalšie nasadzovanie tejto energie členskými štátmi. Poukazujú na cieľ EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov na rok 2030, ktorý je stanovený na 32 %, a konštatujú, že keďže nie sú stanovené záväzné národné ciele, môže byť ťažké ich splniť. Upozorňujú tiež, že okrem financovania z EÚ, na ktoré sa táto správa zameriava, si bude splnenie tohto cieľa vyžadovať aj značný objem verejného a súkromného národného financovania.

Na zlepšenie situácie predkladajú tieto odporúčania:

- o zamerať sa na odstránenie nedostatkov s cieľom splniť ciele na rok 2020,
- o zjednodušiť postupy a zlepšiť aktuálnosť štatistických údajov,
- o naplánovať dostatočný počet aukcií a podporovať investície do infraštruktúry sietí,
- o zabezpečiť lepšie monitorovanie.

Poznámky pre redaktorov

Výroba veternej energie vzrástla v EÚ v rokoch 2005 až 2017 o 400 % a výroba slnečnej energie o 8 000 %. V rokoch 2007 až 2020 poskytla EÚ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu približne 8,8 mld. EUR na projekty týkajúce sa energie z obnoviteľných zdrojov vrátane investícií do veternej energie vo výške 972 mil. EUR a do slnečnej energie vo výške 2,9 mld. EUR. Systémy podpory spravidla ponúkali garantované výkupné ceny, vyrovnávacie doplatky alebo dodatočný príjem prostredníctvom obchodovateľných certifikátov.

Na obdobie 2021 – 2027 Komisia navrhuje približne 71,8 mld. EUR na operácie na podporu plnenia klimatických cieľov vrátane podpory elektriny z obnoviteľných zdrojov.

EÚ stanovila národné ciele pre kombinovanú spotrebu energie na účely výroby elektriny, vykurovania a chladenia a dopravy na rok 2020. Komisia môže voči členským štátom, ktoré tieto ciele nespĺnia, podniknúť právne kroky. Členské štáty si mohli stanoviť vlastné ambicióznejšie ciele pre energiu z obnoviteľných zdrojov. Pokiaľ však ide o ciele na rok 2030, od národných cieľov sa upustilo a stanovený bol cieľ pre EÚ ako celok.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti.

Osobitná správa č. 8/2019 „Výroba elektriny z veternej a slnečnej energie: na naplnenie cieľov EÚ sú potrebné zásadné opatrenia“ je dostupná na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ.